

רע"פ 1939/15 - יצחק קלקודה נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 1939/15

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן

המבקש: יצחק קלקודה

נ ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 12.2.2015 בעפ"ג 4303-08-14 שניתן על ידי כבוד השופטת הבכירה נ' אהד

בשם המבקש: עו"ד גדעון בן אור

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטת הבכירה נ' אהד) בעפ"ג 4303-08-14 מיום 12.2.2015, במסגרתו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום ברמלה בת"פ 12538-03-10, במסגרתו הושתו על המבקש הארכת מאסר מותנה שניתן בתיק עמ"ק 70851/01 למשך שנתיים; הארכת מאסר מותנה שניתן בתיק עמ"ק 70853/02 למשך שנתיים; קנס בסך של 2,500,000 ש"ח או 24 חודשי מאסר תמורתו; התחייבות כספית בסך של 500,000 ש"ח להימנע במשך שלוש שנים מביצוע עבירה לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: החוק); צו איסור שימוש לגבי כל המבנים והמשתמשים במקרקעין שאינם לשם חקלאות; צו הפסקת שימוש במגרשי המכוניות, חברות השכרת הרכב, שטיפת כלי הרכב או כל

עסק אחר דומה; צו פינוי והריסה לצימרים ולמבנים הקשורים בהפעלתם; הריסת או פינוי כל המכולות, הקראוונים, הפחונים והמבנים הנוספים; והפקדת ערבות בנקאית אוטונומית בסך של 50,000 ש"ח לטובת המדינה להבטחת קיום כל ההתחייבויות.

רקע והליכים קודמים

2. המבקש הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום המייחס לו עבירות של שימוש במקרקעין ללא היתר, ובסטיה מתכנית מתאר בקרקע חקלאית, לפי סעיפים 145, 156א, 204(א)(ג), 208 ו-253 לחוק, ועבירות של אי קיום צו בית משפט, לפי סעיף 210 לחוק. כתב האישום חולק לשלושה אישומים. על פי עובדות האישום הראשון, המבקש החזיק בפועל בשלושה משקים, אשר ייעודם הינו חקלאי. אולם, המשתמש עשה בהם שימוש חורג, לרבות: אחסנת ציוד; מסגריה; חניית כלי רכב של חברות שונות; משרדים של חברות שונות; מכולת קירור; צימרים; קייטרינג; מחסנים; מגורים; ועוד. על פי עובדות האישום השני, המבקש הורשע בתיק עמ"ק 70583/01 בביצוע עבירות של עבודות ושימוש במקרקעין ודינו נגזר לקנס של 95,000 ש"ח וכן הוצא נגדו צו הפסקת שימוש שיפוטי שנכנס לתוקף ביום 19.8.2006. המבקש המשיך לעשות שימוש במבנים ובשטחים ובכך הפר צו של בית משפט. על פי עובדות האישום השלישי, בדומה, המבקש הורשע בתיק עמ"ק 70851/02 בעבירה של שימוש חורג במקרקעין ונידון למאסר על תנאי, לקנס בסך של 67,000 ש"ח, וכן הוצא נגדו צו הפסקת שימוש שיפוטי שנכנס לתוקף גם כן ביום 19.8.2006. המבקש המשיך לעשות שימוש במבנים והשטחים ובכך הפר צו נוסף של בית המשפט.

3. בית משפט השלום בגזר דינו עמד על הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים, במסגרתו הוסכם כי המשיבה תמנע מלבקש עונש מאסר בפועל, אך היא תבקש את הארכת המאסרים על תנאי וקנס והתחייבות גבוהים ומרתיעים. המחלוקת המרכזית בין הצדדים נגעה לגובה הקנס שיושת על המבקש. בית המשפט התייחס לשני הפרמטרים בסעיף 40 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בקביעת מתחם הקנס ההולם: חומרת העבירה ומצבו הכלכלי של המבקש. אולם, על אף שדיון טיעוני ההגנה נדחה על מנת שהמבקש יוכל להביא את המסמכים המתאימים בדבר מצבו הכלכלי, הוא לא עשה כן, ולכן שיקול הדעת בדבר הפרמטר השני נותר בידי בית המשפט. בית המשפט קבע כי יש להציב מתחם אחד לכלל האירועים באישומים השונים.

4. בית משפט השלום נסמך על פסק דינו בתו"ב (שלום-רמלה) 47071-10-10 מדינת ישראל נ' צוקרמן (2.1.2014), בו הוא קבע פרמטרים מנחים לקביעת העונש ההולם בעבירות תכנון ובניה. על סמך פרמטרים אלו, קבע בית המשפט כי המבקש נמצא בדרגת האשם ובקטגוריית הנזק הגבוהות ביותר. שכן, בקטגוריית "מידת האשם", נקבע כי המבקש הפיק רווח רב בפועל מהשימוש החורג; אורך התקופה של השימוש החורג היא למעלה משבע שנים; רוב השימוש החורג לא הופסק טרם מתן גזר הדין; והמבקש אף הפר צווים שיפוטניים. כמו כן, בקטגוריית "מידת הנזק", מדובר במתחם שימוש שמתחיל מ-4001 מ"ר - המתחם הגבוה ביותר ומעלה (וראה את פירוט המתחמים בפסק דינו של בית משפט השלום בפסקה 20). על פי המודל של בית משפט השלום, השילוב בין דרגת אשם גבוהה וכן מידת נזק גבוהה, ממקם את המבקש במתחם עונש הנע בין מיליון וחצי לארבעה מיליון ש"ח. כך גם על סמך פסיקות קודמות אותן ציין בית המשפט. בבואו לקבוע את העונש בתוך המתחם, התייחס בית המשפט לעברו הפלילי של המבקש, לרבות בעבירות תכנון ובניה, ומנגד למצבו הרפואי ולהודאתו. על כן, גזר בית משפט השלום את דינו של המבקש כאמור לעיל.

5. המבקש ערער על גזר דינו של בית משפט השלום, וביום 12.2.2015 ערעורו נדחה. בית המשפט המחוזי ציין תחילה כי ביום 1.12.2014 התבקש המבקש להודיע לבית המשפט אם הוא עומד על טענותיו או חוזר בהן, ובית המשפט יקבע חלוקת קנס למספר תשלומים רב יותר, אך עד למועד כתיבת פסק הדין לא הוגשה כל הודעה בנדון. בית המשפט לא מצא כי נפלה טעות בגזר דינו של בית משפט השלום. נקבע כי דין טענת היעדר יכולתו הכלכלית של המבקש להידחות, שכן הוא בחר שלא להביא מסמכים במועד

הנדרש. בית המשפט למד מעתירה שהגיש המבקש נגד רשות שדות התעופה, כי העסק שפעל במקרקעין היה רווחי למדי, ולכך הצטרפו תמורות ממבנים נוספים בשטח: צימרים, מחסן, חניונים, נגריה ועוד. כן נקבע, כי אין מדובר בקנס חסר תקדים וכי אין לקבל את הטענה שהשטח הניב פחות רווחים משנטען, מאחר שהמבקש הודה בעובדות כתב האישום. לבסוף, דחה בית המשפט גם את בקשתו של המבקש להמיר חלק מהקנס בעבודות שירות, ואף תהה כיצד זה מתבקש לנוכח מצבו הבריאותי. על כל האמור, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש.

הבקשה למתן רשות ערעור

6. בבקשה שלפניי המבקש טוען כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר דחה את הטענה בדבר היקף השטחים בהם בוצע בפועל שימוש כלכלי מן הטעם שטענה זו שייכת לתורת ההודאה. שכן, אין זיקה בין ההודאה לבין קביעת גובהו המדויק של הקנס. המבקש מסתמך על עדות המפקח ודוחות הארנונה וטוען כי הרווח הכלכלי שהופק בפועל הוא קטן משמעותית מזה שנטען על ידי המשיבה. כן הוא מציין, כי המשיבה לא פירטה את הסכומים בכתב האישום ואף לא הציגה חוות דעת שמאית בעניין. כן טוען המבקש, כי הקנס הוטל עליו כנאשם יחיד וכי כבר הושתו קנסות בסכום של כ-240,000 ש"ח על משתמשים אחרים במקרקעין. לבסוף מבקש המבקש בשנית כי חלק מהקנס יומר בעבודות שירות, על אף מצבו הרפואי.

דיון והכרעה

7. אין בידי לקבל את הבקשה למתן רשות ערעור. עניינו של המבקש כבר נדון בפני שתי ערכאות. הלכה היא, כי אין מעניקים רשות לערעור שני, אלא אם כן עולה טענה בעלת חשיבות כללית, בין משפטית ובין ציבורית (ראו ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (להלן: חניון חיפה)). בעניינינו, בקשת רשות הערעור אינה מעוררת שאלה משפטית עקרונית שכזו והמבקש לא הצביע על עילה המצדיקה דיון ב"גלגול שלישי" בהתאם להלכת חניון חיפה.

8. עיינתי בבקשה ובפסקי הדין של בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי ואני סבור כי אין מקום להתערב בהם. מהעיון עולה כי מכלול טענותיו של המבקש נוגעות לעניינו הפרטני בלבד, ואין מעוררות כל סוגיה כללית חדשה. הדגש הוא על כך שהמבקש חוזר על טענותיו כפי שעלו הן בבית משפט השלום וכן במסגרת ערעורו לבית המשפט המחוזי, ואלו קיבלו מענה סביר ומספק במסגרת פסקי הדין של הערכאות הקודמות.

9. כמו כן, מרבית טענותיו של המבקש הן כלפי ממצאי עובדה של בית משפט השלום. כך לגבי היקף השטחים בהם בוצע בפועל שימוש כלכלי, ובפרט הרווח הכלכלי שהופק בפועל. כידוע, בעניינים אלה תיטה ערכאת הערעור שלא להתערב, קל וחומר שלא ב"גלגול שלישי. כן יצוין, כי אף אם בית משפט זה היה מתערב בממצאים אלו, הרי שאין זה המקרה המתאים, שכן המבקש הודה בעובדות כתב האישום בדבר היקף השטחים, והערכאות הקודמות הסיקו את מסקנותיהן בעניין הרווחים בהתאם. גם זאת, מבלי שהמבקש יגיש מסמכים בדבר מצבו הכלכלי על אף שנדרש בכך.

10. מעבר לצורך יצוין, כי אין מדובר בקנס חריג בהתחשב בהסדר אליו הגיעו הצדדים. ככל שנקבע כי לא יושת מאסר בפועל על המבקש, אך יוטל עליו קנס שיכול ויהא גבוה ומרתיע, הרי שהטלת קנס ברף הבינוני של המתחם היא סבירה למדי. איני מוצא מקום להמיר חלק ממנו בעבודות שירות, ואף מצטרף לתהייה כיצד ניתן יהא לעשות כן בהתחשב במצבו הרפואי של המבקש.

11. סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ט"ז באייר התשע"ה (5.5.2015).

ש ו פ ט
